

2021-02-22;

Kanoën op het Amsterdam-Rijnkanaal

Beste kanoërs,

Vanwege merkwaardige tegenstrijdigheden tussen de beschreven regels en de antwoorden op vragen over handhaving op het Amsterdam-Rijnkanaal (A-R-kanaal) ten aanzien van kanoërs op dat kanaal, heb ik uitgezocht en nagevraagd hoe het feitelijk juridisch gesteld is met betrekking tot spierkrachtschepen.

Op het gebied van regelgeving kon ik voor het A-R-kanaal geen "kanoverbod" vinden.

Aanvankelijk werd door een medewerker van Rijkswaterstaat (RWS) beweerd dat volgens artikel 1.06 van het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) een kano als "niet passend" wordt gezien voor het A-R-kanaal. Om die reden zal, volgens die persoon, aan kanoërs nadrukkelijk verzocht worden het vaarwater te verlaten.

Kortom: kanoërs/spierkrachtschepen zouden het A-R-kanaal alleen haaks mogen oversteken en niet in de lengterichting mogen bevaren.

Voor opheldering van deze kwestie stelde ik diverse vragen aan zowel Rijkswaterstaat (RWS) als aan het Openbaar Ministerie (OM; als instantie verantwoordelijk voor eventuele strafrechtelijke vervolging).

Ik ontving diverse antwoorden. Enkele daarvan waren of ronduit teleurstellend, of te vaag, of ontoereikend onderbouwd, waardoor nieuwe en/of vervolgvragen noodzakelijk waren.

Uiteindelijk ontving ik relevante en onderbouwde antwoorden die voldoende duidelijkheid brachten.

In een schriftelijk antwoord werd door RWS beaamd dat er geen expliciet verbod bestaat voor het kanoën op dat kanaal. Wel werd daarbij aangegeven dat van de daar varende kanoërs verwacht zal worden dat zij voldoende kennis, kunde, vaardigheden en uitrusting hebben om daar veilig en volgens de regels van het BPR, en dan met name volgens goed zeemanschap, deel te nemen aan de scheepvaart.

Als uit waargenomen gedrag blijkt dat niet aan die criteria voldaan wordt, dan zullen mensen van RWS alsnog op gaan treden in het belang van de veiligheid en het vlotte verloop van de scheepvaart, en daar zal dan moeilijk iets tegen in te brengen zijn.

Deze benadering kan uiteraard ook verwacht worden op de andere hoofdverkeerswateren in Nederland (zoals bijv. genoemd in BPR Bijlage 15).

Dat is dus een veel realistischer benadering dan het botweg verbieden volgens artikel 1.06 van het BPR. Dat artikel is namelijk niet bedoeld om op die wijze als "vaarverbod voor spierkrachtschepen", (zoals kanoën) op het A-R-kanaal te worden gebruikt.

In dat licht gezien verdient goed zeemanschap nadere uitleg. Het kan namelijk zowel in het voordeel als in het nadeel van een schipper werken.

Als een schipper kan aantonen er echt alles aan gedaan te hebben om problemen (een aanvaring/ongeval) te voorkomen, dan zal het in het voordeel werken.

Als echter aangetoond wordt dat er niet de juiste voorzorgsmaatregelen genomen zijn, dan werkt het in het nadeel en is die schipper mogelijk strafbaar.

Onder die voorzorgsmaatregelen vallen dan ook de afwegingen vooraf of je zelf in staat bent om op het beoogde vaarwater (met stromingen, golfslag, windkracht etc.) veilig aan de scheepvaart deel te nemen. Meer hierover staat ook in mijn boekje "Kano-Vaarregels in Nederland" (zie elders op deze website) bij de uitleg van de artikelen 1.04 en 1.05 van het BPR. (samen de regels voor "goed zeemanschap" vormend). Hierbij komt ook de term reisvoorbereiding ter sprake.

Als je vaarleider/organisator van een tocht bent, dan dien je bij je reisvoorbereiding die afwegingen ook te maken ten aanzien van de andere tochtdeelnemers.

Wellicht ten overvloede merk ik op dat de Bijzondere Bepalingen van hoofdstuk 9 van het BPR, zoals ook vermeld in mijn boekje, gewoon van toepassing blijven.

Uiteraard moet een kanoër die daar wil gaan varen zich er terdege van bewust zijn dat daar vrij veel beroepsvaart vaart en dat die schepen in die "betonnen bak" hinderlijke stroming en golfslag kunnen veroorzaken. Dat is inherent aan hun diepgang, omvang, waterverplaatsing, motorvermogen en snelheid alsmede aan de vorm en afmetingen van het vaarwater.

Hierbij merk ik echter op dat er door mij wel veroordelingen op dit gebied gevonden zijn van schippers van grote (binnenvaart)schepen met betrekking tot aanvaringen/ongevallen met kleine (recreatie)schepen, maar geen veroordelingen van "kanoërs" voor soortgelijke incidenten.

Ik hoop hiermee voor iedereen die overweegt om als spierkrachtschipper/kanoër op het A-R-kanaal te gaan varen voldoende informatie te verschaffen.

Arend Aalbrecht